

Nieuw Natuurgebied in Diest: Lazarijberg

Begin december werd Natuurpunt Beheer de trotse eigenaar van bijna 5 ha op de Lazarijberg, net ten noorden van het station van Diest. De voormalige eigenaar was de familie Stroobants, decennialang bekend in Diest als koffiebrander, met gelijknamig merk. Wijlen vader Stroobants sprokkelde in de jaren '60 verschillende percelen op de 'berg' bij elkaar. Hij had er allicht bepaalde plannen mee, maar van de uitvoering ervan kwam nooit veel in huis. In 2003 waren we al in gesprek met de familie. Toen bleek de tijd echter nog niet rijp. Nu werden de gronden eind mei via notaris Brandhof aangeboden, en na onderhandeling zagen we een droom werkelijkheid worden.

Vanwaar dit nieuwe project? Het antwoord is voor de hand liggend. Het gaat om een combinatie van – uiteraard – natuurbehoud,

anderzijds landschapsbeheer en ook voor een stuk, om erfgoedbewaking. Vandaag vind je op de bewuste percelen op deze Diestiaankop een mengelmoes van bos, schaarhout en grasland – of eerder: een restant ervan, op een thermofiele zuiderflank. De potenties qua natuur zijn groot, met aangrenzend het Schaffens vliegveld, een ware 'hotspot' voor biodiversiteit – een bekend gegeven. Op een steenworp ligt het Fort Leopold, dat door onze aanpak een serieuze meerwaarde krijgt vermits het nu zal functioneren in een veel groter complex. Heel bewust was deze aankoop er ook om te trachten een corridor te maken van de Demervallei naar Dassenaarde en het Averbodecomplex. Met de eerdere aankoop van het 'Grootveld' aan de Vennestraat, ten zuiden van de initiële perimeter van Dassenaarde, waren we al die richting uitgegaan.

9de Vorsdonkloop en Statiekermis in Gelrode

Zaterdag 24 mei 2014: 9de Vorsdonkloop door Vorsdonkbos-Turfputten

14u30: orchideeënwandeling vanaf het stationsplein

17u00: start Vorsdonkloop

1 ronde 4,3 km

2 rondes 8,7 km

3 rondes 13 km

Inschrijvingen: vanaf 16u00, pleintje einde Vorsenzang-Wipstraat. Deelname: € 4.

Uitslagverwerking: i.s.m. Sportiva Gelrode

Kleedkamers: Sportlokalen Voetbalclub V.V. Gelrode, Leuvensesteenweg te Gelrode

Randanimatie: bier- en eettentent, voor de jongsten springkasteel, optreden van een aantal groepen.

Foto Staf De Roover

Zondag 25 mei 2014: 7u00 vroegochtendwandeling

met vanaf 9u00 ontbijt. Voor ontbijt vooraf inschrijven op vorsdonkloop@gmail.com

Dag van de Natuur op de Wijngaardberg

De Wijngaardberg is één van de waardevolle ijzerzandsteenheuvels die voor het kenmerkende landschap van het Hageland zorgen. Deze Diestiaanheuvel bezit een zeer typische abiotiek die voor een grote variatie aan planten- en dierenrijkdom zorgt. In het verleden bestond de Wijngaardberg voor een groot deel uit heide, die door een veranderend grondgebruik, het wegvallen van het geschikte beheer en het woekeren van enkele uitheemse soorten (Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers en valse acacia) nu grotendeels verdwenen is. Natuurpunt Rotselaar heeft echter al belangrijke stukken heide terug kunnen herstellen in zijn historische karakter.

Zo hebben we op de Dag van de Natuur een stukje voormalige heide aan de zuidkant van de Wijngaardberg terug opengemaakt door bomen te verwijderen. Deze takken hebben we vervolgens op hopen gestapeld, waardoor we zeer geschikte schuilgelegenheden creëren voor allerlei insecten, zoogdieren en reptielen. Als kers op de taart hebben we een levendbarende hagedis gevonden (zie foto), die heel graag vertoeft in een open heidelandschap met takkenhopen. Het nut van het harde werk wordt hiermee bevestigd. Tijdens de werken werden we vergezeld door een kudde schapen. Deze medebeheerders zorgen voor een gevarieerd landschap waarbij de heide wordt opgehouden.

Het was zeker ook een gezellige dag: babbel hier, Glühwein daar en een lekkere kom soep en broodjes voor een hele dag energie!

Gedurende de volgende jaren hopen we met Natuurpunt Rotselaar nog meer waardevolle natuur te kunnen herstellen en beheren.

Foto Veerle Vervoort

Het geheel, maar in het bijzonder de zuiderflank, is momenteel enorm verruigd en verbost. Nog niet zoveel jaren geleden werd hier Hollandse iep, beemdtkroon, bosroos, veelbloemige roos, knolboterbloem, boskruiskruid, Spaanse aak, kardinaalsmuts, hondsrös, massa's echte guldenroede en grote pollen bermzegge gespot. In de nabije toekomst hopen we de natuurwaarden opnieuw te laten 'ademen', opdat bijvoorbeeld hooibeestje, vuurvlindertjes, sikkelsprinkhaan, koningin-nepage en sleedoornpage er weer een goede plek vinden om er te vertoeven of zich voort te planten.

Waarschijnlijk nog het belangrijkste zijn de promotionele mogelijkheden. Tot de jaren '90 was er een fenomenaal panorama op de Demervallei en ook de stad. De toenmalige voorzitter van de Diestse afdeling

van Natuur en Landschap, Rik Schuyten, nam de 'berg' steevast op in zijn wandelingen. Verder is er ook een belangrijke cultuurhistorische verbintenis met de oude stad. Op de Lazarijberg bevond zich in de Middeleeuwen een lazaret – een gebouw of groep gebouwen naar waar, in dit geval, de leprozen van de stad verbannen werden. Er was sprake van een kerkje en twee andere gebouwen. Later was er ook een wijngaard. Een hele rits aan erfgoedelementen dus, waar we in de toekomst, bij de openstelling van het gebied, op gaan focussen.

In een volgend nummer komen we meer uitgebreid terug op de historie van het gebied en de toekomstplannen die we er rond smeden.

Filip Meyermans

KLEINE ZANGVOGELS

Een historisch relaas van 70 jaar waarnemingen en uitgebreide soortbeschrijvingen van 48 vogels met pentekeningen door de auteur.

Pierre Halflants (1899-1992) was notaris te Lubbeek en naast zijn beroep vooral bekend omwille van zijn tekeningen van gebouwen en dorpsgezichten. Daarnaast en iets minder bekend, was hij een fervent natuurliefhebber en vogelkenner.

Hij noteerde nauwgezet, vanaf jonge leeftijd, de vogels die hij waarnam op zijn wandelingen en dit in een periode waarin dat hoogst ongebruikelijk was.

Het boek bevat zowel de vertaling van Pierre's origineel Franstalig manuscript, met een uitgebreide beschrijving van 48 zangvogels alsook een selectie van zijn vogelwaarnemingen, die hij noteerde tussen 1925 en 1983. Deze uitgave kan beschouwd worden als een ooggetuigenverslag van de historische vogelrijkdom in het Hageland en de achteruitgang van ons vogelbestand, ten gevolge van een veranderend landschap.

Het boek *Kleine Zangvogels* wordt aangeboden ter gelegenheid van het evenement van Natuurpunt Lubbeek: *Vogels in Lubbeekse Nesten* op 27 april 2014 Kasteeldomein van Halflants, Gellenberg 93, Lubbeek (zie p. 11 en www.natuurpuntlubbeek.be)

Info en bestelling van het boek:	info@natuurpuntlubbeek.be	Benny L'Homme, 0486 02 06 27	Gerda Van Hoovels, 016 62 21 67
Prijs:	bij voorintekening: € 12	zonder voorintekening: € 15	

Succesvolle gezinswerkdag in Dassenaarde

Op de voorlaatste dag van 2013 was het opnieuw verzamelen geblazen in Dassenaarde te Molenstede-Diest. We wilden een nieuw concept proberen, nl. gezinnen uitnodigen om de handen uit de mouwen te komen steken. En we slaagden in ons opzet! Een hele resem kinderen vervoegden de gebruikelijke krachten, en ook enkele mama's waren van de partij.

Taak van de dag was het opruimen van kruinhout van de dennen die daar, op de heuvel van Dassenaarde, onlangs gekapt werden. Die moeten plaats ruimen voor een struikheidevegetatie met verspreide opslag van brem, berk, spork ... Eerder werd op dezelfde plek de omvorming uitgetest door het verwijderen van grove dennen in functie van heideherstel. Het resultaat was zoals ingeschat: na het verwijderen van de strooisellaag kwamen al snel heideplantjes piepen. Zo creëren we ook hier een beetje opnieuw een heidelandschap, destijds zo typerend voor Hagelandse heuveltoppen. Ons wintervuur op 30 december kende dus behoorlijk wat bijval. Iedereen ging met een warm gevoel naar huis – en helemaal niet enkel omwille van het vuur! De gezelligheid was absoluut troef. Conclusie: voor herhaling vatbaar!

Filip Meyermans

Foto Filip Meyermans

Dag van de Natuur in Tremelo

Normaal was het dit jaar niet aan onze afdeling om een Dag van de Natuur te organiseren. We hadden er immers vorig jaar één gehouden in de Guldentop en zouden pas in 2014 weer aan de beurt komen. Om de twee jaar dus. Maar na de publieke belangstelling voor het project 'Sven Nys Cycling Center' op de Balenberg, vonden we dat we als Natuurpunt toch ook een beetje aandacht moesten vragen voor de natuur daar. We werken inderdaad al jaren op de Balenberg en omgeving aan het Bruine Vuurvlinderproject. Op zondag 17 november was het zover. Onze beheersploeg voerde voorbereidende werken uit met de bedoeling om op die zondag zoveel mogelijk werk te kunnen verzetten zonder gevaar voor de vrijwilligers. Er werd gemaaid en gezaagd. Alles in functie van het Bruine Vuurvlinderproject.

Zaterdagmiddag werden de tenten opgesteld. Het was toen mistig, kil weer. Niet ideaal om mensen naar buiten te lokken. Gelukkig was het weer zondag een tikkeltje beter. Minder vocht in de lucht, wat een minder kil gevoel gaf. Over de ganse dag mochten we toch een vijftigtal deelnemers verwelkomen. Sommigen alleen in de voormiddag, anderen in de namiddag, maar de meesten de ganse dag. Op de middag waren er broodjes en soep. In de namiddag (16u30) pannenkoeken en streekbieren (voor de liefhebbers) of andere dranken.

Een dag die startte om 9u00 (voor de actieve leden al om 8u00). De deelnemers konden uit twee activiteiten kiezen: hooien of helpen met het takkenhout te verwijderen. Onze medewerkers zaagden om een houtkant te scheppen, de dagvrijwilligers sleepten het takhout weg om een takkenwal te maken. Het hakhout werd naar verschillende adressen afgevoerd als brandhout. Helpers krijgen immers gratis een lading hout.

Bruno had iemand gevonden die nog de oude manier kende om hooiruiter te maken. Een hooiruiter verschilt van een hooimijt. Een ruiter bestaat uit drie staken als basis, een mijt uit één staak waar rond hooi wordt opgestapeld. Een hooihop is dan weer gewoon hooi op een hoop (zoals het verbasterd woord hop zegt) zonder staak. Men begint aan een hooiruiter met drie staken van 2,5 à

3 meter bovenaan samen te binden. Onderaan verspreidt men de drie staken in een gelijkzijdige driehoek. Men verbindt onderling de staken met drie andere op circa een halve meter hoogte. Leg hierop nog drie staken die deze weer overbruggen. Dan kan men beginnen aan het aanbrengen van hooi. Maar dat moet ook volgens de juiste procedure gebeuren. De eerste laag bestaat uit opgerold hooi, dus niet gewoon opgeschept. De eerst hoopjes legt men ter hoogte van de staken. Vervolgens vult men de gaten tussen de stapels op. Na de eerste (opgerolde) laag kan men beginnen te stapelen met de hooiriek. Maar ook hier moet men juist te werk gaan! Hooi opscheppen én het omdraaien bij het opleggen. Bij het opleggen het hooi met de riek iets terug trekken en aanstompen. De opening onderaan en in het midden moet immers vrijblijven om luchtcirculatie te behouden om te kunnen drogen. Het lijkt simpel maar de ruiter die we alleen maakten, zonder de begeleiding van de specialist, viel in elkaar. Geen gelijkzijdige driehoek gevormd en het hooi niet mooi rond verdeeld. Te recht op de kanten, een piramidevorm i.p.v. een kegel waren de fouten. Een probleem was ook dat het gras te nat was en dus te zwaar. De foto's van het maken zijn te zien op Facebook 'Natuurpunt Tremelo' in het album 'Hoe een hooiruiter maken'.

DE VEGETARISCHE ONTDEKKING
 Zaterdag 10 mei 2014 - beginnen eten kan van 18-21u
 Zondag 11 mei 2014 - beginnen eten kan van 12-15u

Een heerlijk verzorgd uitgebreid buffet a volonté ten voordele van de natuur tussen Meren en Demerbeemden

Volledig menu: 24 €
 Kinderen tot 15j leeftijd x 1 €

Gemeentelijke basisschool
 De Bruynlaan 19
 3150 Begijnendijk

natuurpunt begeleiding

info en inschrijving op
 016/750555 of Werdag@hrtmail.com
 met vermelding aantal personen en dag naar keuze